

NETECHNICKÉ SHRUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Vyšetření drobných savců za účelem zjištění výskytu vybraných zoonóz: např. leptospiroza, Lymeská borelióza, tularémie, bacilární angiomatóza, anaplazmóza, toxoplazmóza

Doba trvání projektu pokusů červen-listopad 2015

Klíčová slova - *maximálně 5* drobní savci, monitoring, infekční onemocnění

Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného políčka

x	základní výzkum
	translační nebo aplikovaný výzkum
	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků
	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
	zachování druhů
	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
	trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Volně žijící hlodavci jsou přirozenými hostiteli klíšťat *Ixodes ricinus* a jiných členovců. Těmito vektory mohou být na člověka přenášena závažná onemocnění bakteriálního, virového a parazitárního původu. Hlodavci se tak stávají hostiteli a rezervoáry mnoha závažných onemocnění přenášných na člověka. Cílem tohoto projektu je odchycení hlodavců z volné přírody (CHKO Poodří) a jejich vyšetření na přítomnost původců některých zoonóz (např. leptospiroza, Lymeská borelióza, tularémie, bacilární angiomatóza, anaplazmóza, toxoplazmóza). Vidané lokality probíhaly podobné odchyty i v minulých letech s cílem průběžně monitorovat výskyt jednotlivých infekcí s možností vyhodnotit možné riziko infekce pro člověka či volně žijící zvířata.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Studie o monitoringu původců zoonóz v přírodě je žádoucí, neboť přináší důležité informace o šíření těchto nákaz a případném riziku infekce člověka a zvířat. Tato studie je rovněž žádaná ze strany CHKO Poodří, neboť jim přináší důležitá data o výskytu jednotlivých hlodavců na jejich území. Koncem roku bude obdobně jako v minulých letech zaslána na CHKO Poodří důkladná zpráva o počtu odchycených zvířat, včetně druhového určení, určení pohlaví, věku a tělesných rozměrů.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

V rámci této studie se plánuje odchytit max. 150 jedinců následujících druhů: hraboš polní, hraboš mokřadní, norník rudý, potkan, myš domácí, myšice temnopásá, myšice lesní, myšice křovinná, rejsek obecný. Počty jednotlivých druhů hlodavců se nedají předem odhadnout.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Se zvířaty bude zacházeno v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Uhynulá (či utracená) zvířata budou uložena do mrazničky, předána na Ústav patologické morfologie a parazitologie a následně odvezena firmou Agris Medlov.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uved'te, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Volně žijící zvířata nelze nahradit pokusnými zvířaty ani jiným modelem, jelikož studie je zaměřena na výskyt sledovaných patogenů u volně žijících zvířat (epizootologická studie).

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

V rámci dlouhodobé studie, která se realizuje, již od roku 2010 se každým rokem odchytává 100-150 jedinců různých druhů. Během každého odchytu (v rámci jednotlivých měsíců) je tak získán dostatečný (zároveň tak minimální) počet jedinců pro statistické vyhodnocení výsledků. V rámci tohoto projektu se snažíme o minimalizaci počtu odchycených zvířat. Krev a vzorky vnitřních orgánů hlodavců budou dokonale využity několika pracovišti pro vyšetření na přítomnost několika původců infekčních onemocnění.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Utrpení zvířat bude minimalizováno. Odchycená zvířata budou usmrcena tupým úderem do hlavy a vykřvena z *arteria carotis*. Operace nejsou plánovány.